

אבל חרש שוטה וקטן, שאין בהם דעת, הרי הם מתכוונים למה שציוו להם.

הדר אמר רב נחמן: לאו מילתא היא דאמרי, שהקשיתי מעובד כוכבים שפסול גם כאשר ישראל עומד על גביו, כי באמת לדעת המשנה, עובד כוכבים כשר לגמרי לכתוב את הגט, גם כשאין ישראל עומד על גביו. כי משנתנו היא אליבא דרבי מאיר, הסובר עדי חתימה כרתי. ולדעתו, עיקר הכתיבה שאמרה התורה "וכתב", הוא שתהיה חתימת העדים על הגט לשמה, ולא כתיבת הגט עצמו, שהוא כשר גם שלא לשמה, ולכן גם עובד כוכבים כשר לכך.

וגם מה שאמרה המשנה בחרש שוטה וקטן, שכשרין לכתוב את הגט, הוא מטעם זה, כמו שמסיימת המשנה "שאיין קיום הגט אלא בחותמיו", שהוא נתינת טעם על חרש שוטה וקטן הוא כפשוטו, שעיקר קיום הגט הוא על ידי עדי החתימה, ורק הם צריכים להיות "לשמה" ולא הכתיבה. ואין צורך להעמיד המשנה דוקא בגדול עומד על גביו כרב הונא.

וראיה לכך שהמשנה סוברת כרבי מאיר, ומכשירה עובד כוכבים לכתוב הגט:

והוא נתינת טעם רק על המציעתא של המשנה "האשה כותבת את גיטה", כי מאחר שאין הגט מתקיים אלא על ידי עדי מסירה, לפיכך אין לחשוש שמא היא תזייף גט שלא נתגרשה בו.⁽⁵⁶⁾ להקפיד על כך שנכתב בידי האשה. ולא על הרישא, שחרש שוטה וקטן כשרין לכתוב את הגט, שבהם הטעם הוא משום שגדול עומד על גביהן.

אמר ליה רב נחמן לרב הונא: אלא מעתה, עובד כוכבים שכתב גט, וישראל עומד על גביו, ומצוהו לכתוב לשמה, הכי נמי דכשרי? כשם שאתה אומר בחרש שוטה וקטן?!

וכי תימא הכי נמי, שבאמת כך הוא, שהוא כשר!

והתניא בכרייתא: עובד כוכבים פסול לכתוב את הגט. ומשמע אפילו בעומד על גביו!⁽⁵⁷⁾

ומתריצין: עובד כוכבים — לדעתיה דנפשיה עבדי! הוא אינו שומע לציווי אחרים העומדים על גביו, אלא עושה על דעת עצמו, שהרי הוא גדול ויש בו דעת. ולכן, גם כשישראל עומד על גביו, ומצוהו לכתוב לשם אשה פלונית, יש לחשוש שמא הוא כתב את הגט לשם אשה אחרת.⁽⁵⁸⁾

בעכו"ם דפסול באינו עומד על גביו ליתני שניהם בעכו"ם או שניהם בחש"ו. מהרש"א.

והרמב"ן כתב דפסול, לעולם משמע שאין לו הכשר א"נ דאי בשאיין גדול עומד על גביו פשיטא דהא בעינן לשמה.

58. הקשה הרע"א שיאמר העכו"ם בפה מלא קודם הכתיבה שכותב לשמה ממילא אף אם

אפילו בעומד על גביו משום דלאו בני שליחות יניהו].

56. מהר"ם שיף סוף דף כ.

57. דאין לומר דוקא באינו עומד על גביו דאם כן כיון דחש"ו ועכו"ם שוין אמאי נקט במתניתין חש"ו דכשר בעומד על גביו וברייתא